

AIKASARJAT

KESKI-SUOMI

SUHDANNENÄKYMÄT

	I/94 n=60 %	II/94 n=100 %	I/95 n=102 %	II/95 n=106 %	I/96 n=107 %	II/96 n=110 %	I/97 n=156 %	II/97 n=137 %	I/98 n=221 %	II/98 n=143 %	I/99 n=144 %	II/99 n=213 %	I/00 n=214 %	II/00 n=217 %	I/01 n=215 %	II/01 n=214 %	I/02 n=137 %	II/02 n=135 %	I/03 n=135 %	II/03 n=136 %	I/04 n=205 %	II/04 n=205 %	I/05 n=203 %	II/05 n=204 %	I/06 n=202 %	II/06 n=260 %	I/07 n=234 %	II/07 n=221 %	I/08 n=227 %	II/08 n=226 %	I/09 n=226 %	II/09 n=226 %
Paranee	37	54	55	42	38	30	57	44	38	42	33	32	43	34	37	29	32	28	29	25	40	40	37	34	43	45	40	36	39	25	15	15
Pysyy ennallaan	60	40	39	48	41	65	39	45	53	51	62	60	48	55	52	51	60	56	61	61	54	54	55	60	49	49	51	55	51	63	53	52
Huononee	2	6	6	10	21	5	4	11	9	7	5	8	9	11	10	20	8	16	10	14	5	6	9	6	8	6	9	9	10	12	32	33
Saldoluku	35	48	49	32	17	25	53	33	29	35	28	24	34	23	27	9	24	12	19	11	35	34	28	28	35	39	31	27	29	13	-17	-18
Saldoluku - kolme	40	40	40	35	20	30	41	38	37	33	23	23	33	25	20	8	25	19	15	19	30	32	32	33	35	34	34	31	24	6	-25	-8

SUHDANNENÄKYMÄN SILDOLUVUT OSATEKIJÖITTÄIN

	I/94	II/94	I/95	II/95	I/96	II/96	I/97	II/97	I/98	II/98	I/99	II/99	I/00	II/00	I/01	II/01	I/02	II/02	I/03	II/03	I/04	II/04	I/05	II/05	I/06	II/06	I/07	II/07	I/08	II/08	I/09	II/09
	n=60	n=100	n=102	n=106	n=107	n=110	n=156	n=137	n=221	n=143	n=144	n=213	n=214	n=217	n=215	n=214	n=137	n=135	n=135	n=136	n=205	n=205	n=203	n=204	n=202	n=260	n=234	n=221	n=227	n=226	n=226	n=226
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
LIKEVAIHTO																																
Keski-Suomi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45	46	45	44	44	35	37	34	47	50	44	46	53	60	53	54	57	40	-9	-7
koko maa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49	48	42	42	40	36	35	37	41	44	45	47	52	52	50	50	51	35	-9	1
HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ																																
Keski-Suomi	10	33	20	7	11	17	36	22	31	13	21	14	21	17	21	16	9	10	18	13	13	20	12	10	22	27	18	24	22	16	-12	-10
koko maa	17	13	20	13	12	17	29	18	28	28	19	15	23	20	20	17	15	11	12	12	15	16	17	19	20	20	18	19	24	14	-8	-4
INVESTOINTIEN ARVO																																
Keski-Suomi	10	33	20	17	9	14	25	24	21	12	4	14	11	14	6	12	7	3	9	11	14	17	9	8	4	7	6	11	16	9	-22	-16
koko maa	21	19	23	15	13	16	23	17	24	24	13	11	14	13	10	9	10	8	8	8	10	13	11	13	6	9	4	8	12	2	-20	-15
TUOTEKEHITYSPANOSTUKSET																																
Keski-Suomi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	19	14	20	11	18	19	20	21	20	23	20	18	31	22	25	12	-2	-6
koko maa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	19	14	23	18	16	17	20	19	21	21	21	21	19	20	26	15	-2	0
VIENNIN ARVO																																
Keski-Suomi	29	24	19	22	11	16	12	9	7	3	4	4	3	5	10	6	8	7	5	7	11	7	10	9	9	10	12	13	23	1	-15	-8
koko maa	24	18	19	17	12	15	10	9	9	9	6	6	8	7	10	9	10	9	9	9	8	10	9	9	9	11	9	11	15	10	-9	-5
TUONNIN ARVO																																
Keski-Suomi	12	6	13	9	2	10	5	4	3	2	2	1	2	2	7	2	8	5	3	7	8	5	6	7	10	12	5	5	9	5	-13	-7
koko maa	8	5	7	7	5	8	6	5	5	5	4	5	5	3	5	5	9	9	9	9	10	10	10	10	11	10	11	11	12	8	-13	-6
TUOTANTOKUSTANNUKSET																																
Keski-Suomi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	35	44	33	37	33	27	46	30	35	37	35	18	31	38	34	39	42	5	17
koko maa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	39	42	31	33	30	30	32	30	34	33	35	26	32	33	39	45	43	14	12
KANNATTAVUUS																																
Keski-Suomi	33	35	54	23	26	40	38	35	39	23	29	30	34	43	27	30	29	29	33	26	38	34	30	30	38	39	26	33	35	16	-11	-5
koko maa	41	36	40	30	28	32	36	32	36	36	26	25	34	36	24	28	29	26	26	28	32	32	35	34	34	34	32	31	33	14	-12	-5
VAKAVARAISUUS																																
Keski-Suomi	23	41	50	22	23	33	36	25	30	30	23	25	33	26	32	35	37	36	28	34	47	41	37	36	40	41	39	35	37	26	5	6
koko maa	33	34	35	31	25	28	32	28	31	31	25	25	29	24	30	32	36	31	32	32	36	35	38	38	38	37	39	38	39	24	3	4
KAPASITEETIN KÄYTTÖASTE																																
Keski-Suomi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	21	-2	-10
koko maa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	19	-8	-1

KEHITTÄMISTARPEET

	I/98	II/98	I/99	II/99	I/00	II/00	I/01	II/01	I/02	II/02	I/03	II/03	I/04	II/04	I/05	II/05	I/06	II/06	I/07	II/07	I/08	II/08	I/09	II/09
	n=221	n=143	n=144	n=213	n=214	n=217	n=215	n=214	n=137	n=135	n=135	n=136	n=205	n=205	n=203	n=204	n=202	n=260	n=234	n=221	n=227	n=226	n=226	n=226
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Johtaminen	2	2	3	3	6	1	5	3	5	5	2	1	2	4	4	4	4	6	6	4	7	6	3	1
Henkilöstön kehittäminen ja koulutus	8	16	13	31	29	21	23	31	25	20	19	19	21	16	21	18	18	18	22	23	18	20	19	15
Markkinointi ja myynti	24	25	32	31	28	35	28	26	34	34	38	33	34	32	31	32	33	35	33	33	36	24	31	32
Vienti ja kansainvälistyminen	2	3	2	3	2	2	3	1	4	2	3	0	4	3	2	2	3	2	3	4	1	2	1	3
Rahoitus, talous ja laskentatoimi	2	10	2	3	2	8	5	5	4	3	5	6	5	3	7	3	6	6	5	4	4	9	7	7
Tuotanto- ja materiaalitoinnot, tietotekniikka, tuotekehitys, laatu	37	11	36	18	13	14	14	17	14	12	12	14	11	10	16	15	13	10	10	11	14	11	6	8
Yhteistyö/verkottuminen, alihankinta	0	2	2	4	9	8	14	10	9	10	6	15	11	19	13	15	13	17	12	9	11	12	15	12
Ympäristö- ja muiden säädös vaatimusten huomioinnin ottaminen	0	0	0	1	2	3	3	2	1	4	2	5	3	3	3	2	2	3	4	2	3	2	5	2
Jokin muu	0	0	4	0	1	0	2	0	0	2	0	1	0	1	1	0	1	1	-	-	-	-	-	-
Ei osaa sanoa/Ei tarpeita	23	22	7	6	7	9	3	5	5	8	11	7	9	9	3	8	7	2	5	10	6	14	12	20

KEHITTÄMISESTE

	I/98	II/98	I/99	II/99	I/00	II/00	I/01	II/01	I/02	II/02	I/03	II/03	I/04	II/04	I/05	II/05	I/06	II/06	I/07	II/07	I/08	II/08	I/09	II/09	
	n=221	n=143	n=144	n=213	n=214	n=217	n=215	n=214	n=137	n=135	n=135	n=136	n=205	n=205	n=203	n=204	n=202	n=260	n=234	n=221	n=227	n=226	n=226	n=226	
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
YRITYSTOIMINNAN SÄÄNTELY	-	-	-	-	6	5	5	-	8	7	3	6	5	2	5	5	6	4	9	6	3	4	2	4	
- byrokrania	-	-	-	-	6	2	2	-	5	2	1	5	3	2	1	3	4	2	2	1	2	1	0	1	
- työlainsäädäntö	-	-	-	-	0	1	1	-	0	1	2	0	0	0	1	2	0	1	1	1	0	0	0	0	
- työehtosopimukset	-	-	-	-	0	0	0	-	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	1	
- muu sääntely	-	-	-	-	0	2	2	-	2	3	1	1	1	0	2	1	2	1	5	3	0	1	1	1	
KUSTANNUSTASO	-	-	-	-	16	13	10	-	10	14	13	18	16	9	14	10	13	14	19	19	13	14	13	8	
- verotus	-	-	-	-	5	2	1	-	3	1	2	8	3	5	4	3	2	3	7	4	0	2	4	1	
- palkkataso	-	-	-	-	1	3	1	-	1	4	2	4	2	1	2	1	2	1	3	4	5	3	0	1	
- työn sivukulut	-	-	-	-	7	7	5	-	4	6	5	3	6	2	4	3	6	8	8	8	5	6	5	3	
- muut tuotantokustannukset	-	-	-	-	4	1	2	-	2	4	4	3	5	1	4	2	3	2	1	3	3	3	3	2	
KILPAILUTILANNE	-	-	-	-	31	30	28	-	36	35	31	35	24	24	30	24	26	26	25	20	19	15	17	13	
- kireä kilpailutilanne	-	-	-	-	17	20	15	-	16	26	18	25	16	13	22	15	19	20	19	12	13	8	11	9	
- markkinoiden liiallinen keskittyminen	-	-	-	-	2	3	3	-	3	1	4	2	2	2	2	1	3	1	2	2	3	1	2	1	
- julkisen sektorin elinkeinotoiminta	-	-	-	-	3	2	2	-	2	0	0	0	0	0	0	3	0	1	1	1	1	1	1	0	
- markkinoita vääristävät tuet	-	-	-	-	1	2	2	-	2	0	0	1	2	1	2	1	0	0	1	1	1	0	0	1	
- harmaa talous, konkurssit jne.	-	-	-	-	1	1	1	-	1	1	1	1	2	4	1	3	1	1	0	2	1	1	0	1	
- kysynnän riittämättömyys	-	-	-	-	7	3	4	-	13	6	8	5	4	4	3	1	4	3	2	2	0	4	2	1	
RAHOITUS	-	-	-	-	8	9	15	-	12	5	14	10	8	4	5	6	8	5	7	6	8	6	7	5	
- rahoituksen saatavuus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	4	3	1	1	2	2	1	1	2	1	3	3	3	
- rahoituksen hinta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	1	2	0	1	2	2	3	1	4	1	2	0	
- vakuuksien puute	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	4	4	1	3	3	4	2	3	3	3	2	3	2	
RESURSSITEKIJÄT	-	-	-	-	25	26	27	-	18	24	21	15	17	18	15	18	29	34	25	34	37	23	17	12	
- ammattitaitoisen työvoiman saatavuus	-	-	-	-	16	12	11	-	14	13	8	7	10	10	5	7	14	22	18	19	21	13	10	4	
- alihankkijoiden/osatoimittajien saatavuus	-	-	-	-	1	1	1	-	0	1	0	1	1	0	0	1	1	2	2	4	2	0	1	0	
- toimitilat	-	-	-	-	2	2	4	-	0	1	3	2	0	1	1	4	7	4	2	3	3	1	1	1	
- koneet ja laitteet	-	-	-	-	1	1	1	-	0	1	0	2	1	0	2	0	3	1	1	2	1	1	1	2	
- muut resurssitekijät, esim. raak	-	-	-	-	5	10	10	-	4	9	10	4	5	7	7	7	4	5	2	6	10	6	4	4	
YLEINEN SUHDANNE-/MAAILMANTILANNE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	21	17	19	10	8	8	9	10	18	32	39	
JOKIN MUU	-	-	-	-	6	7	10	-	9	9	5	5	2	8	6	8	3	5	7	3	10	9	6	5	
EI OSAA SANOA	-	-	-	-	8	10	6	-	7	7	13	10	8	14	8	9	5	3	0	3	0	12	6	15	

TYÖLLISTÄMISEN ESTEET

	I/98	II/98	I/99	II/99	I/00	II/00	I/01	II/01	I/02	II/02	I/03	II/03	I/04	II/04	I/05	II/05	I/06	II/06	I/07	II/07	I/08	II/08	I/09	II/09	
	n=221	n=143	n=144	n=213	n=214	n=217	n=215	n=214	n=137	n=135	n=135	n=136	n=205	n=205	n=203	n=204	n=202	n=260	n=234	n=221	n=227	n=226	n=226	n=226	
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ei ole tarvetta työllistää	-	-	-	-	-	26	24	31	31	38	43	33	30	43	31	41	25	21	25	22	22	28	33	41	
Kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus	-	-	-	-	-	18	20	21	16	14	15	17	15	14	19	17	17	18	11	20	19	12	26	27	
Palkkataso	-	-	-	-	-	6	4	6	6	9	4	5	10	5	3	5	9	5	7	8	5	6	5	4	
Työn sivukulut	-	-	-	-	-	28	27	23	17	15	20	19	22	16	16	13	20	18	18	14	11	13	11	5	
Irtisanomiseen liittyvä riski työehtosopimusten veloitteet kuin irtisanomiseen liittyvä	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	9	2	4	6	5	6	5	5	4	5	
Työvoiman saatavuus	-	-	-	-	-	6	7	4	10	2	5	6	2	2	3	3	5	5	7	4	2	5	4	2	
Verotus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0	1	1	3	2	2	1	1	1	1	1	
Yhtiötoimitilat (ahtaus/tilanpuute)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	3	3	3	3	4	2	4	3	2	3	2	
Jokin muu	-	-	-	-	-	2	3	1	1	0	1	2	0	1	2	3	1	1	3	1	5	6	3	2	

SIJAINTIKUNNAN ARVIOINTI

	I/98 n=221	II/98 n=143	I/99 n=144	II/99 n=213	I/00 n=214	II/00 n=217	I/01 n=215	II/01 n=214	I/02 n=137	II/02 n=135	I/03 n=135	II/03 n=136	I/04 n=205	II/04 n=205	I/05 n=203	II/05 n=204	I/06 n=202	II/06 n=260	I/07 n=234	II/07 n=221	I/08 n=227	II/08 n=226	I/09 n=226	II/09 n=226
Yritykselle sopivan työvoiman saatavuus	5	13	9	11	11	15	10	14	6	-	-4	-4	9	2	2	-2	-5	-19	-20	-15	-7	-14	-9	8
Alihankkijoiden/osatoimittajien saatavuus	31	28	23	31	31	28	20	27	16	-	19	16	24	21	19	13	0	3	2	-4	0	3	1	10
Yritysten välinen yhteistyömahdollisuus	17	28	14	23	15	18	16	26	25	-	16	6	12	17	10	6	2	7	3	9	11	10	8	14
Toimitilojen ja tonttien saatavuus	39	33	20	13	24	25	22	22	27	-	26	36	19	25	13	11	13	4	2	1	15	10	8	23
Liikenneyhteydet	49	55	46	50	47	48	41	45	50	-	38	47	44	49	38	38	30	26	21	22	32	25	26	27
Julkiset yrityspalvelut	34	30	26	23	23	28	18	31	33	-	20	20	16	20	6	13	6	3	3	6	13	10	6	9
Yksityiset yrityspalvelut	40	35	30	37	30	33	26	35	35	-	27	26	27	27	21	26	12	15	8	11	11	11	5	10
Viihtyisyys asuinympäristönä	69	74	62	65	57	69	64	64	74	-	66	64	63	69	67	58	56	57	55	55	62	55	54	53
Kilpailukyky yritysten sijaintipaikkana	30	45	30	30	34	44	34	38	36	-	20	21	24	28	14	23	17	19	11	17	19	17	15	23
Koulutustarjonta	-	-	25	32	27	34	24	31	28	-	9	17	22	29	13	15	9	11	9	7	19	16	7	12
Yhteistyö mahdollisuus yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	12	23	26	13	14	11	11	3	8	21	15	4	15
Sijaintikunnan ja yrityksen välinen yhteistyö	-	-	-	-	-	10	5	16	9	-	10	3	-2	9	1	0	-3	-8	-9	-8	6	2	-1	5
Elinkeinopoliittikka kokonaisuudessaan	-	-	-	-	-	6	11	9	12	-	3	0	-6	12	0	1	-6	-10	-12	-7	3	2	2	0
ELINKEINOILMASTO	35	38	29	32	30	31	25	30	28	-	19	19	20	25	15	16	11	9	6	8	16	12	10	16

Barometrissa I/2006 alkaen siirryttiin käyttämään internet-kyselyä.

INDEKSILUVUT

100 = erittäin hyvä

50 = melko hyvä

0 = ei hyvä eikä huono / neutraali

-50 = melko huono

-100 = erittäin huono

YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS

	I/98	II/98	I/99	II/99	I/00	II/00	I/01	II/01	I/02	II/02	I/03	II/03	I/04	II/04	I/05	II/05	I/06	II/06	I/07	II/07	I/08	II/08	I/09	II/09
	n=221	n=143	n=144	n=213	n=214	n=217	n=215	n=214	n=137	n=135	n=135	n=136	n=205	n=205	n=203	n=204	n=202	n=260	n=234	n=221	n=227	n=226	n=226	n=226
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Voimakkaasti kasvuhakuinen	10	6	8	9	8	6	6	4	5	4	5	9	7	6	5	9	11	4	11	7	13	7	6	8
Pyrkii kasvamaan mahdollisuuksien mukaan	50	46	50	47	45	49	49	45	48	53	48	41	47	50	49	49	39	45	42	40	46	42	32	26
Pyrkii säilyttämään nykyisen asemansa	31	46	32	39	37	37	38	42	40	35	42	40	39	30	31	25	31	34	34	37	33	30	41	43
Ei ole kasvutavoitteita	8	2	10	5	10	7	6	9	6	7	5	9	8	13	13	17	16	16	13	15	7	16	19	19
Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	2	0	1	2	1	3	1	0	1	1	5	3	5